

Správy z WIPO

Nové vydanie Knihy zelených technológií

Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO) vydala koncom roka 2023 druhé vydanie Knihy zelených technológií. Publikácia, dostupná v šiestich jazykoch, sa venuje úsiliu zmierniť dopady klimatických zmien a zdôrazňuje významné inovácie v kľúčových odvetviach, ako sú priemysel, poľnohospodárstvo, využívanie pôdy a urbanizácia.

Kľúčové zistenia Knihy zelených technológií:

1. Väčšina technológií zameraná na zmiernenie emisií do roku 2030 je už dostupná. Prílišné sústredenie sa na budúce prelomové technológie by mohlo viesť k zmeškaniu príležitosti investovať do existujúcich riešení.
2. Závislosť od fosílnych palív bráni účinnosti technológií v oblasti klímy. Krajiny závislé od fosílnych palív na výrobu elektriny čelia výzvam pri udržateľnom zavádzaní technológií založených na elektrine, ako sú elektrické vozidlá, tepelné čerpadlá a zelený vodík. Postupné vyradovanie fosílnych palív je predpokladom úspechu mnohých zelených technológií.
3. Úspešné zavádzanie technológií v klimatickej oblasti závisí od pochopenia potrieb užívateľov. To si vyžaduje široký participatívny prístup, ktorý pri vývoji a zavádzaní zelených technológií zhromažďuje názory viacerých zainteresovaných strán vrátane poľnohospodárov, mládeže, lokálneho obyvateľstva, žien a iných skupín.
4. Zvolenie technológie by malo byť starostlivo zvážené, pretože pomalé prijímanie zelených technológií a ich potenciálne využitie zvyšuje riziko investičných aktív, najmä v kontexte rýchlorastúcich miest, ktoré implementujú dlhodobú infraštruktúru vrátane budov, priemyselných aktív a cestných sietí, a preto je dôležité dôkladne posúdiť výber technológie s ohľadom na dopady v budúcnosti.

5. Súčasné snahy odstrániť emisie CO₂ v ťažko dekarbonizovateľných odvetviach, ako je napríklad výroba ocele a cementu, sa sústreďujú hlavne na zníženie uhlíkových emisií. Vynárajú sa už ale aj ďalšie príležitosti na zníženie emisií, ktoré zatiaľ zostávajú neprebádané. Je dôležité venovať pozornosť aj ďalšiemu výskumu a vývoju zelených technológií v týchto odvetviach.

6. Zmeny v poľnohospodárskych postupoch môžu významne prispieť k zníženiu emisií. Technológie, ako voľne dostupné satelitné snímky s vysokým rozlíšením, môžu podporovať udržateľné metódy, ale ich rozšírenie závisí od toho, či sú ekonomicky životaschopné a či dostávajú politickú podporu.

7. Rozmiestňovanie zelených technológií vo svete je nevyvážené, pričom len niekoľko krajín hrá kľúčovú úlohu. Na posilnenie postavenia rozvojových krajín v oblasti vývoja a adopcie zelených technológií je nevyhnutné zvýšiť úsilie v spolupráci a transfere technológií.

8. Inovácie sú nevyhnutné. Súčasné zelené technológie sú často drahé a v mnohých oblastiach nedostupné. Kľúčovým faktorom je prispôbenie týchto technológií na lokálnej úrovni, spoločný vývoj nových riešení a podpora a uznanie miestnych vynálezov, inovácií a technológií.

9. Práva duševného vlastníctva sú základným kameňom dobre fungujúcich inovačných ekosystémov, ako aj transferu technológií. Široká paleta zelených technológií sa vyvíja v dôsledku efektívnych inovačných ekosystémov.

Hoci sa svet nachádza v stave klimatickej núdze, Kniha zelených technológií hovorí o tom, že až 80 % technológií, ktoré potrebujeme na dosiahnutie cieľov v oblasti klímy do roku 2023, je už na trhu a mnohé ďalšie vznikajú. Publikácia zdôrazňuje, že v boji proti klimatickým zmenám je nevyhnutné rýchlo vyvinúť a rozšíriť ďalšie technológie, ktoré budú účinne riešiť nielen ponuku, ale aj dopyt po zdrojoch. Zmeny v investíciách, zásadách a v správaní sú nevyhnutné, pričom technológia a inovácie majú najväčší potenciál pre posun v systémovej transformácii.

Viac informácií je dostupných [na webovej stránke WIPO](#).

Zdroj: WIPO 2023

